

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/81/2012
Identifikačné číslo spisu:	6012200695
Dátum vydania rozhodnutia:	10.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6012200695.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: H., bytom H., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, 29. augusta č. 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia o predčasnom starobnom dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 20Sd/155/2012-17 zo dňa 18. septembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 20Sd/155/2012-17 zo dňa 18. septembra 2012 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. 511 222 2580 zo dňa 06.06.2012, ktorým odporkyňa podľa § 67 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) priznala navrhovateľovi predčasný starobný dôchodok v sume 242,- Eur mesačne od 23.04.2012. Krajský súd zároveň nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že odporkyňa postupovala pri určení výšky predčasného starobného dôchodku v súlade so zákonom o sociálnom poistení, pričom krajský súd nemohol prihliadať na sociálnu situáciu navrhovateľa, ktorý nepredložil dôkazy, ktoré by spochybnil správny výpočet predčasného starobného dôchodku.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie. Nesúhlasí s výpočtom výšky jeho starobného dôchodku. Krajský súd podľa jeho názoru rozhodol neadekvátne a nesprávne v jeho neprospech. Neadekvátna a krátka sa mu zdala aj dĺžka konania bez možnosti hlbšieho preskúmania výpočtu Sociálnej poisťovne. Sudkyňa len potvrdila, bez úvahy, výroky Sociálnej poisťovne. Žiadal o predloženie celého obdobia, od roku 1967 do 2011, resp. 2012 na výpočet vymeriavacieho základu na osobné mzdové body. Od začiatku poistenia do 01.12.2001 mal 8.694 dní, t. j. 23 rokov a 299 dní

poistenia. Boli to u neho roky s vyšším platením odvodov. Sociálna poisťovňa mu ale započítala len roky 1984 až 2012, ktoré bol preňho nevýhodné. Žiadal preskúmať aj obdobia nezamestnanosti, ktoré sú evidované, a napriek tomu chýbajú do počtu rokov. Výška priznaného dôchodku je podľa názoru navrhovateľa malá a za obdobie platenia poistného by si zaslúžil vyšší dôchodok. Nesprávne bol použitý osobný mzdový bod, ktorého hodnota je 0,3.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že dôvody uvedené v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Súd prvého stupňa podľa jej názoru správne zistil skutkový stav veci a na jeho základe náležite právne posúdil vec. Námietky navrhovateľa sú totožné s námietkami vznesenými v návrhu na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu. Suma predčasného starobného dôchodku bola určená v súlade s § 68 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, pričom rozhodujúce obdobie bolo určené v súlade s § 63 ods. 6 zákona o sociálnom poistení ako kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na výplatu dôchodku, teda roky 1984 až 2011. K námietke navrhovateľa, že mali byť použité aj roky pred rokom 1984, odporkyňa uviedla, že podľa § 63 ods. 7 zákona o sociálnom poistení, ak v rozhodujúcom období určenom v odseku 6 nie je najmenej 22 kalendárnych rokov, predlžuje sa rozhodujúce obdobie pred 01.01.1984 postupne tak, aby v ňom bolo 22 kalendárnych rokov podľa odseku 6. V danej veci preto aplikácia § 63 ods. 7 neprichádza do úvahy. K námietke navrhovateľa ohľadom osobných mzdových bodov odporkyňa uviedla, že prehľad hodnôt osobných mzdových bodov za jednotlivé kalendárne roky rozhodujúceho obdobia je uvedený v osobnom liste dôchodkového poistenia, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť rozhodnutia. Keďže navrhovateľ získal aj obdobie dôchodkového poistenia podľa § 255 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, patrí mu za takýto kalendárny rok osobný mzdový bod, ktorého hodnota je 0,3. Odporkyňa navrhovala rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 10.09.2013 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 67 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec, ktorý nie je sporiteľ podľa osobitného predpisu, má nárok na predčasný starobný dôchodok, ak ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie:

- a) bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov,
- b) chýbajú mu najviac dva roky do dovŕšenia dôchodkového veku a
- c) suma predčasného starobného dôchodku je vyššia ako 1,2-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 68 ods. 1 zákona o sociálnom poistení suma predčasného starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty znížený o 0,5 % za každých začatých 30 dní odo dňa vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

Podľa § 63 ods. 1 zákona o sociálnom poistení priemerný osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel súčtu osobných mzdových bodov dosiahnutých v jednotlivých kalendárnych rokoch rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, ak tento zákon neustanovuje inak. Priemerný osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Na účely určenia obdobia dôchodkového poistenia sa získané dni dôchodkového poistenia prepočítavajú na roky, ak tento zákon neustanovuje inak. Obdobie dôchodkového poistenia sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

Podľa § 63 ods. 6 zákona o sociálnom poistení rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného

mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 01.01.1984, ak tento zákon neustanovuje inak. Z rozhodujúceho obdobia sa vylučujú obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 62 ods. 2 prvej vety alebo § 255 ods. 3 prvej vety, alebo obdobie dôchodkového poistenia, za ktoré nemožno určiť osobný mzdový bod, ak tieto obdobia trvali celý kalendárny rok.

Podľa § 63 ods. 7 zákona o sociálnom poistení ak v rozhodujúcom období určenom podľa odseku 6 nie je najmenej dvadsaťdva kalendárnych rokov, predlžuje sa rozhodujúce obdobie pred 01.01.1984 postupne tak, aby v ňom bolo dvadsaťdva kalendárnych rokov podľa odseku 6. Ak poistenec ani po tomto predĺžení nemá dvadsaťdva kalendárnych rokov podľa odseku 6, zisťuje sa priemerný osobný mzdový bod z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov.

Podľa § 255 ods. 3 zákona o sociálnom poistení za náhradnú dobu, dobu štúdia a dobu výkonu civilnej služby, ktoré sa hodnotia ako doba zamestnania získané podľa predpisov účinných pred 01.01.2004, a ktoré trvali celý kalendárny rok, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3, 0,6 v prípade materskej dovolenky. Ak sa kryjú tieto doby navzájom, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3, 0,6 v prípade materskej dovolenky len raz. Ak tieto doby trvali len časť kalendárneho roka, osobný mzdový bod sa určí ako súčin pomernej časti osobného mzdového bodu a počtu dní týchto dôb. Pomerná časť osobného mzdového bodu je podiel osobného mzdového bodu patriaceho za tieto doby, ktoré trvali celý kalendárny rok, a počtu dní kalendárneho roka, v ktorom sa tieto doby získali. Pomerná časť osobného mzdového bodu sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

Odporkyňa svojim rozhodnutím č. 511 222 2580 zo dňa 06.06.2012 podľa § 67 ods. 1 a § 82 zákona o sociálnom poistení priznala navrhovateľovi predčasný starobný dôchodok v sume 242,- Eur mesačne od 23.04.2012.

V odôvodnení svojho rozhodnutia odporkyňa uviedla, že k 23.04.2012 získal navrhovateľ 14.366 dní obdobia dôchodkového poistenia, t. j. 39 rokov a 131 dní. Suma predčasného starobného dôchodku bola určená podľa § 68 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Rozhodujúce obdobie bolo určené v súlade s § 63 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, ako kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na výplatu dôchodku, okrem kalendárnych rokov pred 01.01.1984 a kalendárnych rokov, počas ktorých získal 365 /366/ dní náhradnej doby, doby štúdia, doby výkonu civilnej služby, obdobia poberania invalidného dôchodku po 31.12.2007 priznaného a vyplácaného Sociálnou poisťovňou alebo obdobia dôchodkového poistenia, za ktoré nemožno určiť osobný mzdový bod. Osobné mzdové body sa zisťujú osobitne za každý kalendárny rok. Ak poistenec získal obdobie dôchodkového poistenia podľa § 255 ods. 3 zákona o sociálnom poistení patrí za takýto kalendárny rok osobný mzdový bod, ktorého hodnota je 0,3. Úhrn osobných mzdových bodov za jednotlivé roky rozhodujúceho obdobia je 14,2342 a v rozhodujúcom období získal navrhovateľ 8.442 dní dôchodkového poistenia, t. j. 23,1288 rokov. Podiel úhrnu osobných mzdových bodov a rokov dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, teda priemerný osobný mzdový bod je 0,6155. V súlade s § 63 ods. 4 zákona o sociálnom poistení bola táto suma zvýšená na sumu 0,6771. Suma predčasného starobného dôchodku 234,20 Eur mesačne bola určená ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia a aktuálnej dôchodkovej hodnoty, znížený o 0,5 % za každých začatých 30 dní obdobia, za ktoré sa dôchodok znižuje. Suma predčasného starobného dôchodku bola ďalej zvýšená podľa § 82 zákona o sociálnom poistení o 3,3 %, teda na sumu 242,- Eur mesačne.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporkyňa vychádzala, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je potrebné potvrdiť.

Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovelo. Navrhovateľ nepredložil v odvolacom konaní dôkaz, ktorý by tento

záver spochybňoval. Je pravdou, že odôvodnenie krajského súdu je strohé, podľa názoru odvolacieho súdu však nejde o takú vadu, ktorá má vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Suma predčasného starobného dôchodku navrhovateľa bola určená podľa § 68 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, a to ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty znížený o 0,5 % za každých začatých 30 dní od vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku do dovŕšenia dôchodkového veku.

Správny orgán vyhodnotil správne a v súlade s § 63 ods. 6 zákona o sociálnom poistení obdobie, ktoré je pre výpočet predčasného dôchodku rozhodujúcim obdobím. V súlade so zákonom o sociálnom poistení nie je možné v tomto prípade do rozhodujúceho obdobia zarátat' kalendárne roky pred 01.01.1984, tak ako to navrhovateľ vo svojom odvolaní žiada. Podľa § 63 ods. 7 zákona o sociálnom poistení je možné rozhodujúce obdobie predĺžiť o roky pred 01.01.1984 iba v prípade, ak v rozhodujúcom období určenom podľa odseku 6 nie je najmenej dvadsaťdva kalendárnych rokov.

Takisto osobné mzdové body, ktorých výšku navrhovateľ namietal, sú podľa názoru odvolacieho súdu určené správne a v súlade so zákonom o sociálnom poistení, čo vyplýva aj z osobného listu dôchodkového poistenia, ktorý je súčasťou rozhodnutia o priznaní predčasného starobného dôchodku.

Sociálna poisťovňa musí pri výpočte výšky dôchodku vychádzať z platných právnych predpisov. Pochybnosti navrhovateľa o správnosti výpočtu sumy jeho predčasného starobného dôchodku sú vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Námietky navrhovateľa sú preto nedôvodné. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky, a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.